

2025-12-11, Kommunfullmäktige

Ställd till kommunstyrelsens ordförande Marcus Svinhufvud

Interpellation gällande våld i nära relation - en arbetsgivarfråga

Bakgrund:

25 procent av alla kvinnor i Sverige utsätts för våld i nära relationer under sin livstid, och en kvinna mördas av en man hon har haft en relation till, var tredje vecka.

En nyligen publicerad artikel i "Kollega" lyfter behovet av ett vidgat perspektiv för att förstå de underliggande orsakerna till kvinnors högre sjukfrånvaro. Gällande våld i nära relationer har arbetsgivare och chefer en avgörande roll för att minska dess påverkan på arbetsplatsen, individen och samhället i stort.

Det finns sannolikt medarbetare även på kommunala arbetsplatser som är direkt eller indirekt påverkade av våldet. En undersökning som Jämställdhetsmyndigheten låtit göra visar att nästan 10 procent av dem som utsatts för våld i nära relation upplevde att våldet fortsatte på eller i närheten av arbetsplatsen. Trots det ser vi en stor okunskap och brist på förståelse, både bland allmänheten och på våra arbetsplatser.

Våld i nära relationer påverkar inte bara individers fysiska och psykiska hälsa, utan leder även till ökad sjukfrånvaro, inkomstbortfall och lägre pensioner. Det resulterar också i enorma kostnader på samhällsnivå. Bara i Sverige beräknas det könsrelaterade våldet kosta omkring 43 miljarder kronor årligen. Men de ekonomiska konsekvenserna påverkar också våra arbetsplatser. Enligt Jämställdhetsmyndighetens undersökning uppgav över hälften att våldet påverkade deras prestation och koncentrationsförmåga på arbetsplatsen, ibland på grund av fysiska skador och oplanerad frånvaro.

Ofta riskerar dessa personer att stämplas som olämpliga eller svåra att ha att göra med. De kommer för sent, kan inte jobba övertid eller har svårt med ändringar i schemat på grund av att de blir kontrollerade. De har också över 20 procent högre sjukfrånvaro än andra. Våld i nära relation är med andra ord en fråga som borde intressera alla arbetsgivare. Ändå saknar många arbetsplatser tillräcklig kunskap för att stötta utsatta medarbetare.

Arbetet är ofta den enda trygga platsen för en utsatt person och kollegor och chefer kan spela en avgörande roll i att sätta stopp för våldet genom att våga prata om det, ställa frågor och erbjuda stöd. Men arbetsgivare är också skyldiga att främja en god arbetsmiljö och hantera signaler på ohälsa enligt arbetsmiljölagen.

Genom att öka medvetenheten bland chefer, HR-personal, företagshälsovård och medarbetare, samt integrera det i vårt arbetsmiljöarbete, stärker vi inte bara vår förmåga att stötta utsatta kollegor. Vi stöttar också arbetsplatsen som helhet. Genom ökad kunskap skapar vi en trygg, stöttande och inkluderande miljö för alla där stöd och resurser finns tillgängliga.

Utöver de ekonomiska vinsterna en arbetsgivare får när de aktivt engagerar sig i att motverka kostnader som sjukfrånvaro, nedsatt produktivitet och ökad personalomsättning, blir de mänskliga vinsterna enorma.

Att stötta medarbetare som är utsatta för våld i nära relation är inte bara en fråga om social hållbarhet, det är också en central jämställdhetsfråga då våld i nära relation är den yttersta konsekvensen av ett ojämnt samhälle.

Vänsterpartiet Nynäshamn frågar därmed:

- Har kommunen som arbetsgivare, våra ansvariga chefer, personalansvariga/HR, tillräcklig kunskap för att kunna identifiera när medarbetare är utsatta för våld i nära relationer?
- Har kommunen som arbetsgivare den kompetens, de rutiner och de verktyg som krävs för att kunna agera i frågan?

Bernt Månsson

Vänsterpartiet Nynäshamn

